

Szkółka

niedzielnia

Módl się i pracuj, a będziesz szczęśliwym.

Leszno. — *Niedziela dwudziesta pierwsza po Zielonych świątkach, dnia 20. Paźdz. 1844.*

Religia.

Ewangelia u Mateusza świętego
w Rozdz. XVIII. w. 23. i następ.

Onego czasu powiedział Jezus Uczniom swoim tę powieść: Podobne jest królestwo niebieskie człowiekowi królowi, który chciał kłaść liczbę z sługami swoimi. A gdy począł liczbę kłaść, przywiedziono mu iednego, co był winien dziesięć tysięcy talentów. A gdy on nie miał zkład oddać, kazał go Pan iego zaprzedać i żonę iego i dzieci, i wszystko co miał, i zapłacić. A upadłszy sługa on, prosił go mówiąc: miéy cierpliwość nademną, a wszystko tobie oddam. A Pan zlitowawszy się nad onym sługą, wypuścił go i dług mu odpuścił. Lecz sługa on wyszedłszy, znalazł iednego z tych, co z nim służyli, który mu był winien sto groszy; i poimawszy go, dusił go, mówiąc: oddaj, coś winien. A upadłszy on towarzysz, prosił go mówiąc: miéy cierpliwość nademną, a oddam ci wszystko; a on nie chciał, ale szedłszy, wrzucił go do więzienia, ażby oddał dług. A uyrzawszy towarzysze iego, co się działo, zasmucili się bardzo, i szedłszy, oznaymili Panu swemu wszystko, co się stało.

Tedy wezwawszy go Pan iego, rzekł mu: Sługo złośliwy, wszystek dług odpuściłem ci, żeś mnie prosił. Czyli tedy i ty nie miałeś się zmiłować nad towarzyszem twoim, iakom się ja zmiłowałem nad tobą! I rozgniewawszy się Pan iego, podał go katom, ażby zapłacił wszystek dług. Takci i Oyciec mój niebieski uczyni wam, ieżeli nie odpuścicie każdy bratu swemu z serc waszych.

Nauka.

Dzisieyszą powieść ewangeliczną, powiedział Pan Jezus, aby nas pouczył, iak się mamy z naszymi obchodzić bliźniami, gdy nam co zawiną. „Panie!“ zapytał się razu pewnego Zbawiciela Piotr Święty: „ilekroć brat mój zgrzeszy przeciwko mnie, a mam mu odpuścić? aż do siedmikroć?“ A Chrystus mu na to: „niepowiadam ci aż do siedmikroć, ale, aż do siedmidziesiąt siedmikroć,“ i, żeby dokładnie zrozumiał te słowa, następującą opowiada przypowieść: „Podobne jest królestwo niebieskie człowiekowi królowi, który wezwał sługi swoje do siebie, aby się z nimi obrachował. I gdy się z nimi rachował, pokazało się, że mu ieden sługa był winien dziesięć tysięcy talentów, według naszego: około piętnaście milionów talarów. Ogromny dług!

Wiedział król, że ten sługa nie był w stanie zapłacić mu tyle pieniędzy; ale, żeby przecie coś dostał, mając prawo nawet po sobie, rozkazał go z żoną i dziećmi i z całym dobytkiem zaprzedać. Sługa ów, widząc smutne położenie swoje, dał się w pokorę, pada królowi do nóg, błaga o cierpliwość, i wszystek dług święcie obiecuje zapłacić. Poruszony litością Pan wypuścił na wolność sługę, i cały dług mu darował. Co za dobroć niesłychana! Ale ten, wracając do domu, napotyka na drodze swojego towarzysza, który mu był winien sto groszy, około trzynastu dzisiejszych talarów. Chwyta go zaraz, dusi i męczy i woła: oddaj mi moje pieniądze! Nie miał ich nieborak; prosi go więc serdecznie, aby mu jeszcze czas nieiaki czekał, i obiecuje z podziękowaniem oddać. Głuchy na to wszystko sługa, kazał go wsadzić do więzienia i tak długo trzymać, dopóki mu się zupełnie nie uiszczi. Inni słudzy, dowiedziawszy się o tém, co się stało, bardzo się zasmucili, i poszedłszy powiedzieli to królowi, panu swojemu. Król każe wołać tego nielitościwego sługę i całkiem nań oburzony, mówi do niego: sługo złośliwy! prosiłeś mnie tylko, abym ci czekał, a ja ci darowałem dług cały. Czyliż tedy i ty nie powinienes się być zmiłować nad towarzyszem twoim tak, iakom się ja nad tobą zmiłowałem? I rozgniewawszy się na niego Pan, rozkazał pierwszy swój wyrok na nim wykonać.

Kończąc tę przypowieść Pan Jezus, rzekł: „takci i Ojciec mój niebieski uczyni wam, jeżeli nie odpuszcicie każdy bratu swemu z serc waszych.“

Rozważając, kochani Bracia, powyższą przypowieść, któż sobie nie pomyśli: A co za okrutny, co za nielitościwy człowiek ów sługa! Pan mu tak ogromny dług darował, a on pare talarów nie chciał swemu koledze

poczekać! A przecież owym niegodziwym sługą nie kto inny jest, iak tylko my sami! każdy grzech jest obrazą Boga, jest wielkim, nieskończonym długiem. Wniędźmy w rachunek sami ze sobą, policzmy, jeżeli ieno zdołamy, cały szereg grzechów życia naszego, od kolebki aż do téj chwili: owe grzechy, któreśmy popełnili: mową, myślą i uczynkiem; grzechy przeciwko Bogu, przeciwko bliźniemu, przeciwko nam samym; owe grzechy, które wypłynęły z zaniedbania obowiązków naszego stanu, z opuszczenia dobrego, z niezapobieżenia złemu; owe grzechy cudze, owe zgorszenia z całym tysiącem oplakanych skutków! Któż się nie zatrwoży, kto nie wzdrygnie nad takim długiem grzechów? Któż nie zawoła z Dawidem: nieprawości moje otoczyły mnie, a liczba ich przechodzi włosy na głowie! I cóż pocniemy? Iestże nadzieia, że kiedyś spłacimy Bogu ten dług tak niezmierny? albo kto za nas Bogu zaręczy? Oniepojęte miłosierdzie Boga! Bylebyśmy, upokorzywszy się, wyznali nasze złości, a wszystko nam darowane będzie; co więcej, cała szczęśliwość wieczna nas czeka! Serca skruszonego i uniżonego ty Boże nie wzgardzisz.

Niebyłoby zaś największą z naszey strony niewdzięcznością, gdybyśmy nie chcieli postępować z bliźnimi tak iak Bóg z nami postępuje? zwłaszcza, że nasze urazy nie mogą iść w porównanie z obrazą Boga? A wydarzają się przypadki, że gdy w trybunale spowiedzi miliony grzechów się odpuszczają człowiekowi, ten mały urazy swojemu bratu darować nie ma chęci, i zemstą pała ku niemu. Nie iestże taki winiejszy od owego złośliwego sługi? Tamtemu król darowawszy dług cały, nie powiedział: daruj i ty bliźniemu; ale do nas Chrześcian ciągle Bóg się odzywa z tém przykazaniem, bo nam i modlić się do siebie każe:

„i odpuść nam nasze winy, iako i my odpuszczamy naszym winowaycom.“

A jeżeli, Chrześcianinie, koniecznie przy swoim obstając, powiadasz, że uraza, iaką ci zadał twój bliźni, jest tak wielka, iż ięć darować nie możesz, to stawaj pod wizerunkiem ukrzyżowanego Jezusa Chrystusa i tam wołaj o zemstę na twego brata. Lecz nim zaczniesz, przypatrz się, za radą Świętego Augustyna, raz jeszcze twemu Zbawicielowi, przypatrz się wiszącemu na krzyżu; a nayprzód rzuć okiem na święte iego nogi; oto krwią zbroczone i do krzyża przybite. Czyż to sprawa? Oto ci, których iako zgnbionych owiec tak długo szukał, za którymi idąc, góry i morza, puszcze i doliny przebiegał, byle ie Oycu niebieskiemu pozyskał; oto ci, nieprzyjaciele iego, to uczynili. Patrz się na ręce iego! podnosił ie, aby chorych leczył, i drugim dobrze czynił; aby się modlił do Oycy i błogosławił ludziom; a teraz oto przybite do krzyża. Chrześcianinie! któż to uczynił? Przypatrz się Iego głowie: okrwawiona, zeszpecona, cierniową obwiedziona koroną; któż to uczynił? Po całym cieie zraniony i poszarpany, patrzy ku niebu, patrzy ku ziemi, a nigdzie pomocy, a nigdzie ulgi! Patrz się na tego męża cierpień! powiedz: czy jest boleść, iak iego boleść? Patrz się na zawieszzonego na krzyżu, słuchaj bluźnierstw Iego nieprzyjaciół, słuchaj szyderstw Iego oprawców! i powiedz, czy jeszcze potrzeba czego do pomnożenia Iego męki? Ale oto otwiera usta swoje, słuchaj więc wołającego! Będzież kłął swoich nieprzyjaciół? będzież przed światem zaklinał się na swoją niewinność? będzież wołał do Oycy swego o zemstę? Słuchaj, bo mówi: „Oycze daruj im, bo oni nie wiedzą co czynią;“ to mówi, tak się modli ten boski cierpieć; taki nam zostawił przykład, abyśmy go naśladowali. A ty Chrześcianinie, ty jeszcze chcesz nie-

przyjaźń w twoim sercu zachować? ty nie chcesz przebaczyć? O jeszcześ tak długo nie chodził za twoim nieprzyjacielem, jeszcześ mu tyle niewyswiadczył dobrego, co Jezus swoim prześladowcom; jeszcze cię twój nieprzyjaciół nie przybił do krzyża, jeszcze nie sztydził z ciebie konaącego, jeszcze nie nasmiewał się z twoich mąk, i ty nie możesz darować? nie? O! to idź precz z pod krzyża, porzuć umierającego Zbawiciela twego, modlącego się, a modlącego i za ciebie. Idź, zmyj z czoła twego imię Chrześcianina, wymaż imię twoje z księgi ochrzczonych, a idź i mści się, albo weź twoją nieprzyjaźń na łóżę śmiertelne, do grobu, weź ją na sąd Boga, weź ją — ale nie! ty przecie nie odeydziesz z pod tego krzyża niepojednany, bez szczerego i pobożnego przedsięwzięcia nie pożegnasz się ze Zbawicielem! Iego przykładem pouczony działać będziesz i nim zasilony zwyciężysz w walce. Niech będzie ta walka i jeszcze raz tak trudną, dla tego nie rozpaczaj; bo łaska Boska jest z tobą; a im trudniejsza walka, tém chwalebniejsza zwycięstwo, tém świetniejsza korona. A zwyciężywszy tak samego siebie i za nienawiść przeciwnika miłością się wypłaciwszy, wtedy możesz spokojnie twe oczy podnieść do nieba, i kiedyś, iak mówi Św. Cezaryusz, z ufnością odezwać się przed Chrystusem na sądzie: Panie! przebacz mi, bo i ja przebaczyłem.

Ale przebaczyć potrzeba z serca! Powiada nie ieden: odpuszczam, ale już od-tąd nie chcę z nim mieć więcéj żadney sprawy. A iestże to z serca odpuszczyć? Cobys powiedział, Bracie! gdyby do ciebie Bóg wyrzekł: odpuszczam ci grzechy, ale o tobie nie wiedzieć nie chcę? Przestałbys na tém? Przeto, aby się nikt nie mylił, ani wykręcał, w odpuszczaniu uraz bliźniemu, dodał Pan Je-

zus: że Oyciec niebieski tak postąpi z nami, iak on król ze złośliwym sługą, jeżeli nie odpuscimy każdy z nas bliźniemu z serca.

Rozmaitości.

Skutki pijanstwa.

(Dokończenie.)

A piaka biedne dziatki,
O iak smutne wasze życie!
Chociaż z Chrześcianiaki matki,
Iuż niewinnie tu cierpicie.

Bóg was kocha iak anioły,
A piak zazdrości tego,
Nie prowadzi was do szkoły,
Ni do kościoła świętego.

I pacierza was nie uczy,
I łachmanem przyodziewa;
Ieszcze po szynkowniach włóczy,
Z niewinności się naśmiewa.

O, iakże was żal każdemu!
Gdy was wśród złego zobaczą,
Sami Aniołowie płaczą,
Widząc was oddane złemu.

Widzę, iak wam piak leie
Ów straszny trunek piekielny;
Widzę, i serce truchleie,
Że w was wpaia iad śmiertelny,

Co, iak czart, niewinne dusze,
Które macie Bogu chować,
Zacznie plamić i zepsować,
By je oddać na katusze.

Ach! widzę też srogie matki,
Iak na duszy i na ciele
Niemowlęta truią śmieie,
Poiaż wódką własne dziatki.

Gdzie sumienie, gdzie ich wiara?
Czy nie znaią woli Boga?
Iakaż takich matek kara!
Gdy ich wina straszna, sroga?

Słyszysz dziełek twych wołanie,
Gdy staną na sądzie Boga:
„Zepsuła nas matka sroga,
„Grzechu nas uczyła, Panie!“

O, wy matki, co za trwoga
Każdego grzesznika czeka,
Który wódką zgubił człeka,
Gdy stanie w obliczu Boga!

Czy na to nam żywot dany,
Aby duszę nieśmiertelną
Poddać pod władzę piekielną,
I czarta nosić kaydany?

Na toż Chrystus cierpiał rany,
Na to śmierć poniósł krzyżową,
Na to iest kościoła głową,
Żeby od nas był wysmiany?

Mamyż zbawienie postradać,
I nad krew Chrystusa świętą
Cenić gorzałkę przekłętą,
I nad duszę ią przekładać?

Mamże na ten grzech zezwalać,
Pełnić go przez życie całe:
By Chrystusa cześć i chwałę
Czart w mém sercu miał obalać.

Zrzućmy bracia wódki pęta,
Czarta spraw się wyrzekamy,
Chrystusowi się oddamy,
Niech nas czeymie czystość święta.

Gdy się Chrystusa trzymamy,
On nas uzna za swe dzieci,
I on będzie między nami,
Wyrwie nas z piekielnych sieci.

Ale piakowi biada!
On odrzuca swe zbawienie,
On póydzie na potępienie!
Tak nam Chrystus sam powiada.

Biada tym, co wódkę leią!
Na nich ciążą grzechy mnogie,
Płacze i przekłętwa srogie;
Będą żać tam, co tu sieią.“

„Oy prawda, prawda żono!“ zawołał
Ludwiczek; — „prawda to wszystko, coś
przeczytała; biada piakowi! biada i tym,
co wódkę leią! Nie będę iey pił, nie, nie,
i iuż nie postanę u Icka. Boże dopomóż.
A teraz, moje dzieci, póydźmy na Nie-
szpory i będziemy prosić Pana Iezusa,
aby wszystkim piakom dał znanie i upa-
miętanie, iak i mnie samemu.“